

Dr. Paul Wilhelm von Keppler: Leidenschule. Freiburg, Herder, 1914. str. X+156. cijena vez. 2 M 40.

Bol, ta vječita pratilica radosti, vlada svijetom — ona ispunjava svijet, napose danas. A prava je umjetnost — najvažnija i najteža od životnih umjeća — znati trpjeti. Stoga upravo u te dane, u kojima toliki boluju od boli, „škola boli“, koja nas uči trpjeti, dobro dolazi.

U kratkim odlomcima i dubokim sentencama prikazuje nam autor s kršćanskog gledišta razne vrste boli, njene uzroke, korisne učinke i blagotvorno njeno djelovanje, te najsigurnija vrela utjehe i najbolji način kako ćemo bol nadvladati. —

Onima, koji trpe ulijeva pisac u izranjene duše utjehu i mir — novu životnu snagu. Utisak bi bio daleko snažniji, da Keppler govori kao onaj, koji je sam mnogo patio i trpio — on više poučaje, nego što doživljava. Tu je sabrana mudrost stoljeća — čovječanstva. Napose nas autor duboko uvagja u kršćansko shvatanje boli, po kojem nema više razloga da se bojimo boli, da bježimo od nje, da ju preziremo, naprotiv imamo razloga da ju spočitanjem susrećemo, visoko cijenimo, strpljivo na sebe uzimljemo, dapače radosno pozdravimo“ (str. 54).

Ta je knjiga tako fino i otmjeno pisana — puna je sadržaja; napose to vrijedi za nekoja poglavlja (n. pr. Heilkräfte der Natur, das Leiden im Christentum, Christus und das Leiden, Wespenstische etc.), dok se čini, da je po koje poglavlje pisano odviše brzo (n. pr. die Schmerzensmutter, Seelenleiden). Na nekim mjestima smeta, što Keppler rabi izrabljene fraze, a nekoliko puta citira u opasci samo autora, a ne djelo, što nije ispravno. To su sitnice, koje nipošto ne umanjuju vrijednost djela.

Oni, koji pate, naći će u toj knjizi, ako ju budu pravo rabili, utjehe i jakosti.

Dr. Leopold.

C. Hasert: Der Mensch, woher er kommt wohin

er geht. Moser, Graz i Leipzig, 1914., 3. izdanje str. 192, cijena 1 K 60.

Kako čovjek o svom postanku i odregjenju misli, prema tome će uređiti svoj način života.

Ova knjižica hoće da nam prikaže onaj nazor o čovjeku, koji je već preko četiri hiljade godina isti s jednostavnim i lako razumljivim dokazima. Pisac piše za veliki broj onih, koji još u svom srcu vjeruju u Boga i vječnost, ali ih prigovori, koje sa sviju strana čuju i čitaju neprestance bacaju u razne dvojbe i sumnje.

U uvodu crta autor psihološki, kako i s kojih razloga čovjek ostavlja svoj kršč. nazor o svijetu i životu,

Zatim u prva dva poglavlja govori o stvoritelju i o providnosti (str. 6—47), te dokazuje opstanak Boga po t. zv. zakonu entropije i pokazuje, kako razvoj svijeta i organizama nikako ne stoji u protuslovlju sa stvaranjem.

U slijedećem poglavlju (str. 48—78) mnogobrojnim dokazima dokazuje, da se čovjek nije razvio iz nižih životinja; u ostalom toga nije ni prir. znanost jošte dokazala. Što ona donasa kao dokaze, može se po izjavama mnogih prirodoslovaca nazvati tek naslućivanjem.

U četvrtom i petom poglavlju (str. 79—119) razvija nauku o slobednoj volji i besmrtnoj duši.

U kasnijim dvjema poglavljima (str. 120—163) dokazuje, da čovjek može biti za uvijek od Boga odbačen.

U zadnjem poglavlju (str. 164—191) razvija sliku savršenoga čovjeka.

Osobita je prednost ove knjižice, što je vrlo jasno i lako, shvatljivo pisana i što donasa i riješava vrlo mnogo poteškoća, koje su danas tako raširene. Dakako sa strogo teološkog gledišta gdje koja poteškoća nije potpunoma riješena, ali to i nije svrha ove knjige.

Opširno kazalo olakočuje uporabu knjižice.

Dr. Leopold.

1. Egger Dr. Augustin: Die christliche Jungfrau in der heutigen Welt. 650 str.